

Antoni Infante: “El conjunt de la ciutadania hem de poder rebre, escoltar i veure qualsevol de les ràdios i TV públiques que emeten en la nostra llengua comuna”

written by Mercè Feliu | 7 de desembre de 2022

Antoni Infante, activista i polític valencià. Infante va ser fundador i coordinador de Decidim -la Plataforma pel Dret a Decidir del País Valencià-, membre de Poble Lliure, impulsor de la Confederació d'Entitats Sobiranes dels Països Catalans i portaveu de la plataforma [Reciprocitat Ara!](#). L'objectiu principal d'aquesta plataforma és aconseguir que tots els mitjans públics catalans es puguin veure en tot el territori de parla catalana.

A finals de novembre d'enguany, es va aconseguir emetre simultàniament i en hora de màxima audiència, els II Premis El Temps de les Arts que és una iniciativa per reconèixer el talent de nous creadors artístics en tot els territoris de parla catalana. Per què aquest esdeveniment de simultaneïtat és excepcional en lloc de ser habitual?

L'Estat espanyol és un estat colonialista. Tot i que Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears i Pitiüses formem part de la seua arquitectura jurídica, ho fem des d'una realitat asimètrica pel que fa als deures i als drets. Així, a l'àmbit dels deures, som qui més recursos aportem i a canvi som qui menys inversions i serveis rebem, patint una relació econòmica de tipus clarament colonial. Pel que fa als drets, la immensa major part de la nostra ciutadania actual ni ha

participat ni votat la constitució espanyola de 1978, i, tanmateix, ens veiem obligats a assumir-la i respectar-la. En eixa constitució, a més de prohibir-nos expressament la possibilitat de federar-nos, la nostra llengua comuna rep un tractament discriminatori i secundari respecte el castellà o espanyol. Com a conseqüència derivada d'eixa situació, tot i no estar directament prohibit, l'Estat i els partits defensors del Règim del 78, han creat les condicions necessàries perquè no puguem gaudir de la reciprocitat dels diversos mitjans audiovisuals públics que s'emeten en els nostres territoris. El resultat és la persistència en les polítiques contra la normalització lingüística del català/valencià.

Des de l'activisme fa anys que anem lluitant a favor de la reciprocitat i, tot i que encara no l'hem aconseguida, el fet que puntualment totes les nostres televisions i algunes de les ràdios es posen d'acord per a emetre simultàniament aquest programa ho valorem com una fita molt important. La resposta de l'audiència reforça els nostres arguments. Cal dir també que la gran qualitat [d'aquest programa](#) va suposar una gran alenada d'aire fresc, que ens recorda que la suma de les sinergies econòmiques, tècniques i culturals dels nostres Països, podria ajudar-nos a fer créixer exponencialment la quantitat i qualitat dels nostres productes audiovisuals i la indústria audiovisual autòctona.

Com sorgeix la plataforma Reciprocitat Ara!, i quin és l'objectiu fundacional?

La campanya va néixer molt modestament des de Decidim, amb una piulada el dia 3 de gener del 2020, que deia "Volem reciprocitat i la volem ja! La supervivència de la nostra llengua requereix un espai comunicatiu compartit. #ReciprocitatJa" i etiquetàvem els tres governs autonòmics de Catalunya, País Valencià i Illes Balears i als tres respectius ens de ràdio i televisió TV3, IB3 i À punt. Com que va tindre una enorme repercussió, vam decidir socialitzar-la i compartir-la amb una altra entitat dedicada al 100% a temes de

defensa dels drets lingüístics, com és Plataforma per la Llengua i a partir d'eixe moment vam decidir fer una piulada diària, una post setmanal a Facebook i a Instagram, dotar-nos d'una pàgina web i convidar a totes les persones que volgueren a participar d'eixa exigència, via xarxes socials, als "nostres" governs autonòmics.

La campanya reivindica un dret democràtic del conjunt de la ciutadania com és que totes les persones de l'àmbit lingüístic del català (Catalunya, incloent-hi la Catalunya del Nord i la Franja de Ponent, Andorra, les Illes Balears i Pitiüses, la ciutat de l'Alguer –on també s'anomena alguerès–, la major part del País Valencià –on rep majoritàriament la denominació de valencià– i el territori del Carxe, a la Regió de Múrcia) puguem rebre, escoltar i veure qualsevol de les ràdios i TV públiques que emeten en la nostra llengua comuna. És un dret democràtic que està recollit en la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries. Un tractat europeu adoptat a Estrasburg el 5 de novembre del 1992 sota els auspicis del Consell d'Europa per tal de promoure les llengües regionals i minoritàries d'Europa. L'Estat espanyol el va signar el 5 de novembre del 1992 i el va ratificar el 9 d'abril del 2001. Aquesta Carta obliga els signants en funció dels mateixos compromisos que lliurement han assumit. Fins ara, però, tot i que estan obligats a reconèixer un dret que és de tots i totes, no estan complint-ho, i mentre que podem veure tota mena de canals en diversos idiomes, no podem rebre de manera normalitzada aquells que emeten en valencià/català.

Quina és la situació actual de la reciprocitat en els mitjans públics de parla catalana? Pel cas de les televisions, IB3, TV3, Àpunt, televisió d'Andorra i televisió de l'Alguer, a on es poden veure?

Cal dir, primer de tot, que no hem gaudit mai d'una plena reciprocitat o una reciprocitat normalitzada. TV3 es va poder veure al País Valencià fins al 2011 gràcies a la iniciativa popular canalitzada a través d'ACPV, que va gestionar les

antenes repetidores sufragades amb aportacions de la ciutadania. En 2011 -malgrat una sentència en contra del Tribunal Suprem espanyol-, per decisió del Govern del PP, es van tallar les emissions que, prèviament, ja es veien amb dificultades quan coincidia amb la retransmissió de partits de futbol. El 2014 també es van tallar les emissions de Catalunya ràdio.

L'any 2013 els presidents valencià i català -Alberto Fabra, del PP, i Artur Mas de CiU- van acordar el restabliment de les retransmissions de TV3 al País Valencià i de Canal9 a Catalunya. No es va arribar a complir mai. L'any 2016 van estar els nous presidents del País Valencià, Ximo Puig, i de Catalunya, Carles Puigdemont, els qui van tornar a acordar la reciprocitat, però fins ara sense que s'hi haja portat a terme.

Pel que fa a la reciprocitat entre Catalunya i les Illes Balears, el 22 de gener de l'any 2009 es va signar el conveni de col·laboració entre el Govern de les Illes Balears i el Govern de la Generalitat de Catalunya per a la recepció recíproca dels canals de televisió públics en els territoris respectius i per a la cooperació en matèria audiovisual. L'1 de novembre del 2012, però, IB3 es va deixar de veure a Catalunya. I el 31 de març del 2015 es varen deixar d'emetre els canals 3/24 i Súper 3/33 a les Illes Balears, on només es va rebre des d'aquell moment el canal TV3 CAT (el mateix que s'emet a l'àmbit internacional).

De nou, el 15 d'abril del 2016, el Govern de les Illes Balears, juntament amb l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears (EPRTVIB) i amb la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), torna a fer efectiva la reciprocitat de les emissions d'IB3 i TV3 als territoris de Balears i Catalunya. Des d'eixe dia, els espectadors/es catalans poden sintonitzar el canal IB3 Global (els continguts propis d'IB3, sense els continguts que generen una coincidència de drets d'emissió entre IB3 i la CCMA), i els

espectadors/es de les Illes poden veure TV3 CAT.

On som ara? No tenim reciprocitat, però, tot i això, darrerament, s'han fet alguns avanços entre la TV3 i l'IB3 amb la reciprocitat parcial que hem explicat i amb la posada en marxa de "[Bon Dia Televisió](#)", una plataforma digital de continguts audiovisuals on estan TV3, IB3 i À punt. S'han fet alguns passos dignes de tenir en compte, com la realització conjunta d'algunes sèries o pel·lícules, o la programació d'altres, realitzades per algú del tres ens, i emesa pels altres. L'emissió simultània de la cerimònia d'entrega dels premis El Temps de les Arts, forma part d'aquest increment de la col·laboració, en la qual també han participat des d'Andorra i l'Alguer.

Més enllà del que hem dit, la possibilitat de veure alguns d'aquests canals, fora "del seu territori" es redueixen a les plataformes privades de pagament o directament mitjançant la xarxa d'internet. Totes dues alternatives, suposen, a més d'una discriminació antidemocràtica, uns mecanismes dissuasius per a sectors molt amples de la nostra ciutadania.

Heu anat a parlar amb membres del govern del País Valencià i de la Generalitat de Catalunya, quins són els impediments que addueixen per a la no reciprocitat?

No hem trobat cap entitat, partit o institució que afirmi públicament que està en contra de la reciprocitat. Cap ni una. Com a molt jugaran amb les paraules per a fer veure que hi estan d'acord, però que ara no toca, que cal esperar un temps en funció d'interessos -no sempre confessables-, que hi ha dificultats tècniques i que en tot cas els canvis en les tendències de les formes de consumir els productes audiovisuals superaran en un futur la necessitat de la reciprocitat. Més que arguments són excuses per a no haver de dir que hi estan en contra.

Quan es parla de dificultats tècniques s'amaga que aquestes dificultats sempre estan condicionades per decisions

polítiques prèvies. Tant la implementació tècnica de la TDT (passar de la TV analògica a la Televisió Digital Terrestre) com l'aplicació del primer i segon dividend digital (reordenació i adjudicació de l'espai radioelèctric) han estat precedits de negociacions polítiques tant en l'àmbit europeu com amb els països del nord d'Àfrica. Per què no s'han tingut en compte les necessitats per a la reciprocitat entre els canals que emeten en valencià/català? Si van ser decisions polítiques, per què no se solucionen políticament? El fet que les nostres comunitats autònomes puguen comptar o no amb més múltiples (mètode mitjançant el qual es combinen múltiples senyals en un senyal en un mitjà compartit) esdevé clarament una opció política, i ja sabem com funciona això.

Què en penseu vosaltres, hi ha possibilitat de superació tècnica dels inconvenients?

Més enllà de si hi ha opcions de més múltiples -tema que ara mateix depèn de l'Estat espanyol-, resulta que amb els actuals hi ha prou capacitat per a poder avançar en la reciprocitat entre les cadenes catalanes, valencianes i balears. Quan la Generalitat Valenciana addueix que la implementació de la reciprocitat amb l'actual múltiple pot restar qualitat d'imatge a À punt, no diu la veritat perquè ara mateix s'està emetent amb un "bitrate" (taxa d'informació) excessiva i molt superior a altres cadenes de l'Estat com la mateixa TV3, Antena 3 o Telecinco, a més de tindre reservat espai per a un segon canal d'À punt, que, ara per ara, no està previst implementar. A Catalunya possiblement caldria recórrer al múltiple que ara mateix utilitza el Grup Godó, la qual cosa ens portaria a la necessitat de revisar jurídicament l'estat d'aquesta utilització.

En qualsevol cas, és responsabilitat dels respectius governs trobar les solucions tècniques que consideren més escaients. Eixa és la seua funció com a gestors del poder delegat per la ciutadania, mitjançant els vots i els recursos econòmics que entre totes i tots posem al seu abast. Suposem que quan

l'ésser humà ha estat capaç tècnicament d'arribar a la Lluna, els "exèrcits" d'assessors i personal tècnic altament qualificats dels respectius governs, estaran sobradament capacitats per a respondre a aquest repte.

Menció a part és el cas de la Catalunya Nord, o només el Rosselló i la Cerdanya, tenen accés a TV3, deixant gran part del territori del Nord, sense possibilitat de visualitzar continguts en català des de ja fa anys, és una demanda perduda? Qui treballa per a l'accés a continguts en català per aquesta gent?

No, no crec que siga cap demanda perduda. Igualment com s'ha aconseguit que TV3 arribe a part del territori, amb persistència i intel·ligència política es podrà fer que arribe a la resta i que quan siga assolida la reciprocitat plena, puguen arribar la resta de canals. Per les informacions que m'arriben, sembla que diversos municipis de la plana del Rosselló, reben els canals TV3 gràcies als repetidors situats a la part més nòrdica de les comarques gironines. I al Conflent, va estar la Plataforma per la Llengua i el Casal del Conflent qui van instal·lar una antena repetidora del senyal. D'altra banda, cal reconèixer la tasca incansable de Ràdio Arrels que fa arribar de manera sostinguda la nostra llengua des del 1981, amb quatre freqüències, cobrint cadascuna de les 6 comarques del Rosselló, Vallespir, Conflent, Cerdanya, Capcir i Fenolleda.

No és sobrer recordar que quan una part de la població del nostre àmbit lingüístic, pateix una discriminació o una situació de llengua minoritzada, és el conjunt de la comunitat lingüística la que ha de respondre de la manera més decidida. Deixar la responsabilitat de la recuperació només al col·lectiu agredit, és una mostra d'una gran covardia política de la resta, especialment dels partits polítics i les institucions en les quals la ciutadania ha depositat la seua confiança. Manllevant la dita que ha popularitzat arreu el moviment feminista, podem dir que si ens toquen a una, ens

toquen a totes i tots.

Al 2023 es tornarà a renegociar la quota d'espai radioelèctric amb Europa. És el Regne d'Espanya el que negociarà les nostres necessitats, com espereu que ho facin?

Sí, amb Europa i també amb els països del nord d'Àfrica. Del regne colonial d'Espanya, no espere res positiu. Mai!. L'única possibilitat que ens resta depèn de la capacitat d'emplaçament i lluita política que nosaltres siguem capaços de desenvolupar. Per la confusa situació política que hi ha ara mateix dins l'espai independentista català i per la suma acumulada de renúncies de la resta d'espais polítics en el conjunt dels nostres països, ara mateix no sembla el millor moment per a ser optimista. En política, però, cal fugir de la foto fixa i confiar en la capacitat de resposta del conjunt del nostre poble. Crec que va ser Arquímedes qui va dir "doneu-me una palanca i un punt de suport i mouré el món". Doncs apliquem-nos el conte.

Quines són les campanyes que heu fet, i quines teniu pensades per dur a terme en breu.

La campanya, com hem dit, va començar amb una sèrie de piulades diàries -amb cartells i micro vídeos- a Twitter al mes de gener de 2020, es va estendre a altres xarxes socials, Facebook i Instagram, i conjuntament té centenars de milers d'impactes mensuals, i ha aconseguit que molts sectors que van des del món polític, sindical, professional, de l'àmbit cultural i social hi mostren el seu suport públic. La campanya ha anat creixent en les xarxes socials i en els més diversos àmbits socials, amb sèries de vídeos de personalitats i activistes, penjades de més de 300 pancartes per tots els territoris, xerrades, taules redones i debats, articles, entrevistes, programes de ràdio i televisió, entrevistes amb partits polítics i institucions, proposicions i esmenes legislatives, actes públics i presència transversal acompanyant les més diverses reivindicacions. L'última activitat al carrer la vam fer, conjuntament amb la FOLC i les

diverses entitats que la conformen, el passat 29 d'octubre davant el Palau de la Generalitat Valenciana. Vaig explicar el resultat en [aquest article](#).

De moment tenim pensat continuar en la mateixa dinàmica fins al principi de l'any que tindrem una assemblea d'activistes i dissenyarem els mesos següents que coincidiran amb la campanya electoral autonòmica al País Valencià. El nostre criteri coincideix amb aquella dita que diu: "Si lluites pots perdre, si no lluites ja has perdut", a la qual cal afegir-li les millors tàctiques possibles en cada moment i la més decidida estratègia amb la voluntat i determinació de guanyar. Ens hi juguem el present i el futur de la nostra llengua comuna.